

Повідомлення для ЗМІ

ВСЕУКРАЇНСЬКІ ГРОМАДСЬКІ СЛУХАННЯ «СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ОБСЛУГОВУЮЧОЇ КООПЕРАЦІЇ УКРАЇНИ»

Сільськогосподарська обслуговуюча кооперація в Україні стикається із низкою викликів. Відповіддю на ці виклики може стати тільки формування комплексних підходів до розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації на основі світового досвіду. І у цьому процесі важлива роль належить і державі і громадськості. Таким був головний лейтмотив Перших Всеукраїнських громадських слухань «Становлення та розвиток сільськогосподарської обслуговуючої кооперації України», що пройшли 14 жовтня 2010 року в Національному науковому центрі «Інститут аграрної економіки». Слухання організували Союз учасників сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України спільно з Національним науковим центром «Інститут аграрної економіки», Асоціацією фермерів та приватних землевласників України у партнерстві з Міжнародною благодійною фундацією «Хайфер Проджект Інтернешнл», Проектом «Підвищення конкурентоспроможності молочного сектору України» Канадської агенції з міжнародного розвитку, що реалізує Львівська Аграрна Дорадча Служба та канадська компанія СОКОДЕВІ, Шведським кооперативним центром.

Представники кооперативів України, обласних організацій Союзу учасників сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України, органів влади – як законодавчої так і виконавчої, громадських, міжнародних організацій, проектів міжнародної технічної допомоги, закладів науки та освіти обговорили різні аспекти становлення та розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації в Україні, зокрема, діяльність органів влади, правові аспекти, зокрема податкові, практичні проблеми сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, аспекти наукового забезпечення кооперативного руху, міжнародної технічної допомоги тощо.

Директор Департаменту розвитку сільських територій Міністерства аграрної політики України Вадим Костюченко поінформував учасників слухань про теперішню діяльність Міністерства щодо підтримки сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів та перспективні напрямки такої діяльності.

Своїм баченням щодо розвитку сільськогосподарської обслуговуючої кооперації поділилися народні депутати України Сергій Соболев та Іван Заєць – автор зареєстрованого у Верховній раді України проекту Закону України «Про сільськогосподарську обслуговуючу кооперацію» (нова редакція)..

Авторитетні науковці – академік Микола Дем'яненко, доктори економічних наук Микола Малік, Любов Молдаван, Андрій Пантелеймоненко, науковець і практик кооперативного руху Йосип Децовський, не тільки детально проаналізували причини, що гальмують розвиток сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, а й надали рекомендації щодо їх подолання.

Надзвичайно зацікавив учасників слухань досвід розвитку кооперативного руху в Україні Міжнародної благодійної фундації «Хайфер Проджект Інтернешнл», який представив Президент Фундації Віктор Терес. За підтримки цієї Фундації в різних куточках України створено і працює чимало сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів. Один із них - СОК «Іванковецький світанок», про діяльність якого розповів голова Кіровоградської обласної організації Союзу сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, голова кооперативу Валентин Луценко.

Важливо, що розуміння важливості сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів для сільськогосподарського бізнесу з'являється й у великих аграрних компаній. Так, компанія "Данон Україна" разом із МБФ «Хайфер Проджект Інтернешнл» у 2010-2011 роках мають намір інвестувати 1 мільйон євро в розвиток 23 сільськогосподарських кооперативів із заготівлі молока у Херсонській, Кіровоградській, Запорізькій, областях та АР Крим., про що повідомила радник керівника компанії Інна Ільєнко. Це вигідно не тільки компанії, яка хоче мати стабільні поставки якісного молока на власні підприємства, це вигідно і селянам, які не тільки отримують можливість стабільно збувати через обслуговуючі кооперативи молоко, та ще й за більш високими цінами, але й отримувати від кооперативів необхідні послуги зі зберігання молока, забезпечення кормами, отриманні ветеринарних послуг тощо. Вигідність такої співпраці підтвердила Ганна Куценко, керівник СОК «Марфуша», що на Херсонщині.

Пан Іван Паньків розповів про ту важливу роботу із розвитку сільськогосподарської обслуговуючої, яку розпочав на Львівщині та Дніпропетровщині Проект «Підвищення конкурентоспроможності молочного сектору України», Канадської агенції з міжнародного розвитку, що реалізує Львівська Аграрна Дорадча Служба та канадська компанія СОКОДЕВІ. Метою проекту є підвищення продуктивності молочного сектору через покращення пасовищ та якості молока. Таким кооперативам, на думку пана Паньківа, потрібна підтримка з боку місцевих органів влад, місцевого самоврядування.

В цьому контексті надзвичайно схвально сприйнято учасниками слухань виступ керівника групи радників голови Рівненської облдержадміністрації Олександра Чуприни, адже без підтримки місцевої влади досягти успіху у розвитку кооперації надзвичайно складно. У Рівненській облдержадміністрації розуміють важливість кооперації для

розвитку поліського села. Сьогодні на Рівненщині за допомогою кооперативів впроваджують експеримент щодо підвищення закупівельної вартості молока. Його нині випробовують у Радивилівському районі, де налагоджено механізм співпраці між селянами, райспоживспільною і молокопереробником. Популяризують в області й створення багатофункціональних кооперативів, які б виконували заготівельні, сільськогосподарські, побутові, комунальні, консультаційні та ряд інших послуг. Результат із 35 функціонуючих кооперативів, цього року зареєстровано 21. На думку пана Чуприни, не все можна вирішити «на місцях»: потрібна належна правова підтримка, адже подвійне оподаткування - згідно українського законодавства кооперативи не визнають неприбутковими організаціями, тож і його члени, і кошти, отримані за надані послуги, оподатковуються – заганає кооперацію у глухий кут.

На жаль, у проекті Податкового кодексу його розробники, незважаючи навіть на те, що Мінагрополітики як орган виконавчої влади настоює на запровадженні такої норми, знову «загубили» її. Прикро, якщо через незнання суті та ролі кооперації, гірше, якщо через небажання розуміти це. Про це говорив чи не кожен учасник слухань. Важливо, щоб народні депутати теж згадали про це при підготовці Кодексу до другого читання. Як і про інші стимулюючі правові норми для кооперативів. Адже у резолюції «Кооперативи в процесі соціального розвитку» Генеральна Асамблея ООН *наполегливо закликає* уряди належним чином враховувати роль і внесок кооперативів у подолання бідності, підтримувати їх, в тому числі через належні податкові пільги. Потрібна ефективна кооперативна політика. І допомогти Міністерству аграрної політики України таку політику сформулювати готовий Проект розробки та впровадження публічної політики (PRISM), про що розповів керівник Проекту Сергій Котенко.

Учасники Слухань обговорили також проект підсумкового документу – Резолюції, де висловлюється підтримка резолюції Генеральної Асамблеї ООН «Кооперативи у процесі соціального розвитку», у якій йдеться про те, що сільськогосподарські обслуговуючі кооперативи сприяють забезпеченню максимально широкої участі сільського населення в економічному і соціальному розвитку, сприяють викоріненню бідності, тому повинні стати одним із найважливіших факторів соціально-економічного розвитку українського села. Учасники Слухань запропонували звернутися до Президента України, Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України, місцевих органів влади імплементувати в українське законодавство та практику Резолюцію Генеральної Асамблеї ООН «Кооперативи в процесі соціального розвитку», проголосити 2012 рік Роком кооперативів в Україні, докласти максимум зусиль, щоб сформувати

ефективну кооперативну політику та успішно її впроваджувати й гідно зустріти Міжнародний рік кооперативів.

«Сьогодні, говорячи про кооперативи, ми повинні говорити про партнерство, партнерство держави і громадськості. Якщо ми хочемо створити високоефективну і широко розгалужену мережу сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів, ми повинні й діяти разом», - сказав на завершення голова Союзу учасників сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів Іван Томич.

Корінець Р.Я.,

Генеральний директор Союзу учасників
сільськогосподарських обслуговуючих кооперативів України